

NAUR-SIR BØRNEHUS

LÆREPLAN

RAPPORTEN ER HENTET: 06-02-2024
HOLSTEBRO KOMMUNE

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019	7
2.1	Børnesyn	7
2.2	Dannelse og børneperspektiv	8
2.3	Leg	9
2.4	Læring	10
2.5	Børnefællesskaber	11
2.6	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	12
2.7	Samarbejde med forældre om børns læring	13
2.8	Børn i udsatte positioner	15
2.9	Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til overgange	16
3	DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER	18
3.1	Samspil og relationer	18
3.2	Evaluerende pædagogisk praksis	19
4	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	21
4.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	21
4.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	22
5	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	23
5.1	Alsidig personlig udvikling	23
5.2	Social udvikling	25
5.3	Kommunikation og sprog	27
5.4	Krop, sanser og bevægelse	28
5.5	Natur, udeliv og science	29
5.6	Kultur, æstetik og fællesskab	31
6	UDVIKLINGSPLANER	33

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

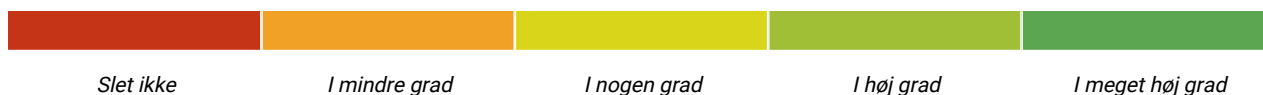
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

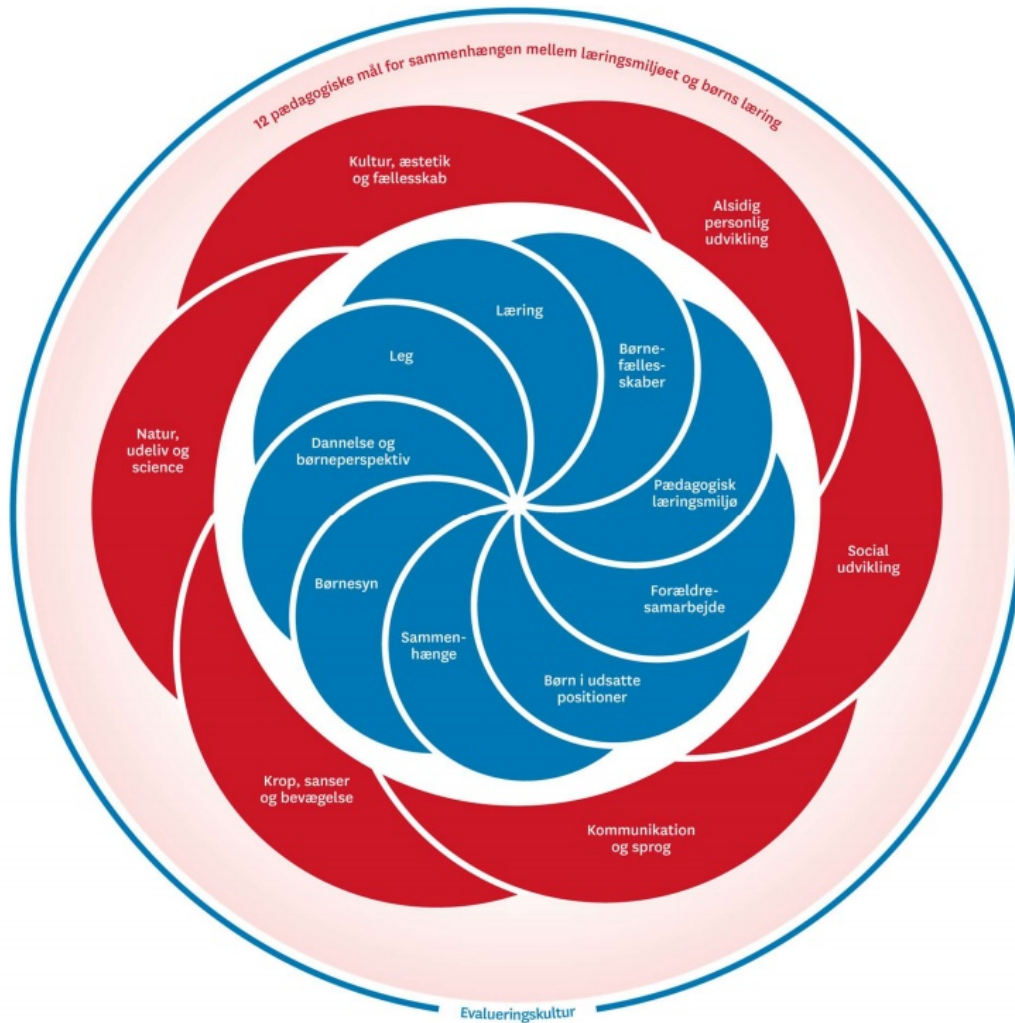
Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Vi er Naur-Sir Skole og Børnehus.

Vi er en landsbyordning der består af Skole, SFO og børnehave samlet under et tag med fællesledelse. Vi har et fælles værdisæt i hele landsbyordningen, og arbejder ud fra tankegangen, en barndom et hus.

Skole: 0- 7 klasse

SFO: 0-4 klasse

Børnehave: Normeret til 40 børn fordelt på to stuer

Vi er placeret lidt udenfor Holstebro med nogle fantastiske udearealer. Vi har skoven i baghaven, multibane, pumtrackbane og MTB bane i lokalområdet.

Vi har et stærkt samarbejde på tværs af afdelingerne. Et samarbejde der kommer til udtryk ved at børnehaven har sin daglige gang på skolen, hvor vi bl.a. gør brug af skolens faglokaler, herunder biblioteket og gymnastiksalen. SFO personalet har ugentlige timer i børnehaven. Derudover har de lokale dagplejere en ugentlig dag, hvor de besøger børnehaven. På besøgsdagen deltager dagplejen i aktiviteter med de yngste børn fra børnehaven og gør brug af børnehaven faciliteter. Dette tilsammen med til at sikre det enkelte barn en tryk og genkendelig overgang fra dagpleje til børnehave og fra børnehave til skole.

Vi har fokus på den trygge relation hos og til det enkelte barn. Vi arbejder ud fra det enkelte barns kompetencer, ressourcer og har fokus på zonen for nærmeste udvikling. Det vil sige, at aktiviteterne er justerbare, så alle kan deltage og har mulighed for at bibeholde motivationen i aktiviteten. Vha. den trygge relation kan vi arbejde med at udvikle og understøtte barnets fysiske, psykiske og sociale kompetencer. Vi arbejder ud fra en anerkendende tilgang og har fokus på det individuelle barn ift. dets forskelligheder og behov

De pædagogiske aktiviteter i dagtilbuddet

Princippet for de pædagogiske aktiviteter i dagtilbuddet er at fremme børnenes naturlige nysgerrighed og lyst til at udforske verden omkring dem. Vi integrerer derfor naturen og skoven som en vigtig del af vores pædagogiske tilgang og tilbyder udforskning af både indendørs og udendørs rum.

Vi arbejder aktivt på at skabe et dynamisk læringsmiljø, hvor børnene føler sig trygge og erfarer mestring. I vores dagtilbud er alle aktiviteter baseret på leg, kreativitet og fantasi, fordi vi mener, at børns læring bedst styrkes gennem erfaringer, de selv skaber.

Vi vil også fremme fællesskabet i dagtilbuddet ved at opfordre til samarbejde og inklusion af alle børn, ligegyldigt deres evner og baggrund. Vi vil skabe rum for at dele oplevelser, diskussioner og glæder, samtidig med at der også er tid og muligheder for individuel udforskning og fordybelse.

Når børnene er i skoven, vil vi støtte deres interesse for naturen ved at tilbyde forskellige aktiviteter, for eksempel ture der udforsker planter og dyr i skoven, samling af materialer til kreative projekter, og eventyrlege, der inspirerer børnenes fantasi. Indendørs, vil vi tilbyde andre aktiviteter, for eksempel boghygge, sang og dans, og udfordrende spil og puslespil, der stimulerer børnenes kognitive og sociale udvikling.

Ved at tilbyde et alsidigt og kreativt læringsmiljø, og ved at inddrage naturen og skoven i børnenes daglige aktiviteter, vil vi skabe en unik og positiv oplevelse for børnene i vores dagtilbud.

Læs de andre principper på vores hjemmeside.

Børnesyn

Vores 3 pointers til at se børnene bedst: Fællesskab, tryghed og respekt.

På Naur-Sir Skole og Børnehus er vi tydelige og personlige voksne. Vi er hos os ligeværdige, men ikke ligesindede.

Vi er autoriteten og har ansvaret for relationens kvalitet, for det kan børn nemlig ikke tage ansvar for. Det er dermed vores ansvar, at barnets grænser bliver behandlet med respekt og interesse. Nysgerrighed og blik for, at vi er to i relationen, er en væsentlig del af vores rolle.

Vi danner børnene gennem vores undervisning/pædagogiske aktiviteter og formidler indhold til dem, så de bliver bedre rustet til at træffe mere eller mindre betydningsfulde valg i deres liv. Vi vægter fællesskabet højt og har fokus på tolerance, tillid og tilgivelse, hvor vi hjælper børnene til at skabe positive relationer.

Børnene omtales positivt og vi giver dem troen på egne evner. De bliver alle behandlet forskelligt, for vi på den måde kan behandle dem ens. Vi er de gode voksne, som møder børnene med ro, tryghed og tydelige rammer og lærer børnene at begå sig i en demokratisk verden

Læringssyn

Vores 3 pointers til læring: Differentiering, trivsel og udvikling.

For at skabe den mest optimale læring i hele vores hus, har vi fokus på trivsel. Det er først når børnene oplever trivsel, at der sker læring. Det vil medføre både en øget lyst til at lære, styrke deres dannelse og udvikle børnene alsidigt.

På Naur-Sir Skole og Børnehus giver vi børnene en bred tilgang til verden og danner dem til hele mennesker. De får en aktiv del i deres egen og klassens læring og de er medskabende på det, der giver værdi.

Vi udfordrer dem i at arbejde med problemløsninger, at se meningen i deres indlæring, give forståelse for pligter, og samtidigt med det, har vi et professionelt indblik og forståelse for folkeskolens formål. Det giver børnene på Naur-Sir Skole og Børnehus de bedste forudsætninger til livet.

Pædagogisk tilgang

Vi er en certificeret DUÅ institution, hvor alle medarbejdere dermed er uddannet i dette. DUÅ er bygget op omkring en læringspyramide, der er rammen for det pædagogiske arbejde i dagligdagen og grundlaget for den måde vi møder og forstår børnenes behov. Den er bygget op som kostpyramiden, så det er elementerne fra bunden, vi i den pædagogiske praksis skal anvende, se og mærke mest af i dagligdagen. Bunden af pyramiden er dermed fundamentet og kan bruges ubegrænset. Når vi møder uhensigtsmæssig og forstyrrende adfærd i børnegruppen, findes der forskellige redskaber og metoder at trække på. Alle lag i pyramiden har forskellige bud på, hvordan vi kan håndtere udfordringer. Det er vigtigt, at vi som udgangspunkt altid vælger redskaberne fra bunden først og så kan vi bevæge os op i pyramiden alt efter kompleksiteten. Vi arbejder kontinuerligt ud fra en bevidsthed om, at en adfærdsændring hos børn, starter med en adfærdsændring hos de voksne. Det er de voksne, der tager ansvaret og som rollemodeller sikrer, at børnene motiveres og retter deres nysgerrighed mod at søge nye veje inden for nærmeste udviklingszone.

For at videreføre og styrke det daglige arbejde med DUÅ arbejder hele institutionen i samarbejde med videnscenteret med et Fælles Faglig Fokus. Dette har vi valgt for at højne vores faglige kompetencer og sikre den pædagogiske udvikling. I år har vi valgt at arbejde med "Skolen uden skældud", som tager udgangspunkt i bogen af samme titel skrevet af Erik Sigsgaard, Mette Thorbjørn Jørgensen og Louise Klinge. De tre forfattere har tilsammen arbejdet 80 år med hvordan skældud påvirker børn og voksne og hvordan skældud kan undgås i skolehverdagen. I skoleåret 2021/2022 arbejdes der med "Skolen uden skældud" i samarbejde med to inklusionsvejledere fra videnscenteret som fungerer som sparringspartnere for personalet.

Derfor har vi som institution valgt at tage ansvar og gøre hvad vi kan for at minimere skældud. Vi har valgt at implementere 3 principper som både børn og voksne kommer til at arbejde ud fra, for at minimere skældud:

1. Vær rolig
2. Vær nysgerrig
3. Vær hjælpsom

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019

Evalueringsinstituttet (EVA) har i 2019 udgivet en revideret udgave af Redskab til selvevaluering, som er et redskab der blandt andet kommer omkring tematikkerne i det pædagogiske grundlag. Selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG							FOKUSOMRÅDER			
	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Leg	Læring	Børnefællesskaber	Læringsmiljø hele dagen	Samarbejde med forældre	Børn i udsatte positioner	Sammenhæng til bhk.	Samspil og relationer	Evaluerings af praksis
15-09-2022	3,7	4,0	3,3	3,3	3,7	3,7	3,7	4,3	3,3	3,7	3,0

2.1 Børnesyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan kommer vores børnesyn til udtryk i hverdagen og i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljøer i vores dagtilbud?
- Hvordan lykkes vi med at skabe rammerne for et godt børneliv, hvor der er plads og ro til at være barn?
- Hvordan oplever børnene, at vi ser dem som kompetente og selvstændige i vores pædagogiske praksis?
- På hvilke måder arbejder vi med børn som aktive medskabere af egen udvikling?

Vores 3 pointers til at se børnene bedst: Fællesskab, tryghed og respekt.

På Naur-Sir Skole og Børnehus er vi tydelige og personlige voksne. Vi er hos os ligeværdige, men ikke ligesindede. Vi er autoriteten og har ansvaret for relationens kvalitet, for det kan børn nemlig ikke tage ansvar for. Det er dermed vores ansvar, at barnets grænser bliver behandlet med respekt og interesse. Nysgerrighed og blik for, at vi er to i relationen, er en væsentlig del af vores rolle. Derfor er vi meget bevidste om vores rolle som fagpersonale og vores opgave som positive rollemodeller. I vores arbejde som positive rollemodeller gør vi brug af strategier fra DUÅ. herunder bl.a. beskrivende kommentarer og naboros.

Vi danner børnene gennem vores interaktion med børnene og formidler indhold til dem, så de bliver bedre rustet til at træffe mere eller mindre betydningsfulde valg i deres liv. Vi vægter fællesskabet højt og har fokus på tolerance, tillid og tilgivelse, hvor vi hjælper børnene til at skabe positive relationer.

Børnene omtales positivt og vi giver dem troen på egne evner. De bliver alle behandlet forskelligt, for vi på den måde kan behandle dem ens. Vi er de gode voksne, som møder børnene med ro, tryghed og tydelige rammer og lærer børnene at begå sig i en demokratisk verden.

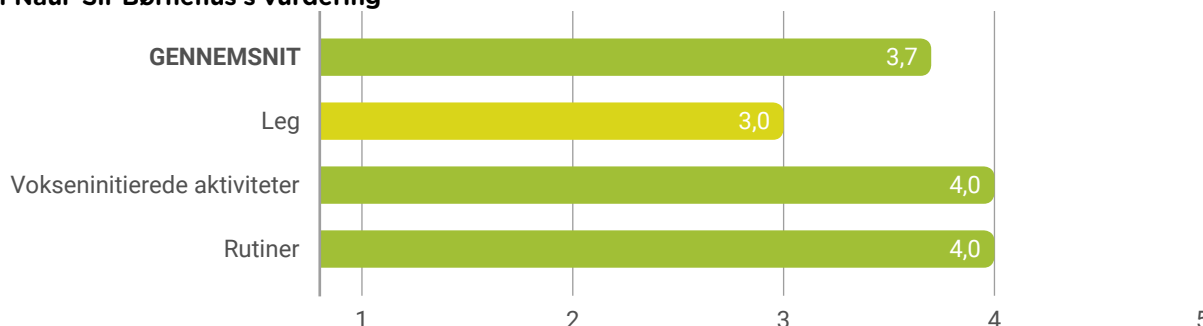

2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børn som medskabere af egen udvikling i disse udvalgte situationer?

2.1.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.2 Dannelse og børneperspektiv

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan forstår vi dannelse? Og hvordan afspejles den forståelse i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Vi arbejder ud fra Holstebro kommunens Børne og unge politik med fokus på selvstændige valg, hvor kommunen ønsker at "Alle børn og unge skal være i stand til at træffe valg med respekt for sig selv og andre".

I den daglige pædagogiske praksis har vi fokus på at børnenes stemme bliver hørt og herved giver dem et begyndende kendskab til det demokratiske samfund. Vi ønsker at børnene har indflydelse på deres egen hverdag og de aktiviteter der tilbydes. Det sker bl.a. under spisesituationer, samlings eller dialoger. Her vi øver i at vente på tur, lytte til andre, forhandle i forhold til at nå til enighed om en fælles beslutning.

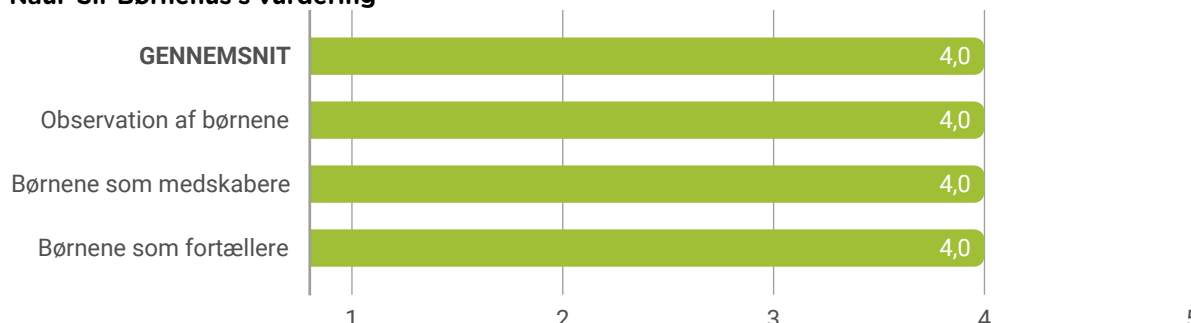

2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.3 Leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan oplever børnene i vores dagtilbud, at vi anerkender og skaber rum for legen i den hverdag og i det pædagogiske læringsmiljø, vi tilrettelægger for børnene?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvad gør vi for, at børnene får mulighed for at afprøve forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Legen rummer stor læring og har derfor stor betydning for baret's sociale udvikling og kompetencer. Derfor vægter vi legen højt. Gennem enten den fri eller voksenstyrede leg udvikler barnet sit selvværd, sprog fantasi og meget mere. Gennem legen lærer barnet at give udtryk for og forhandle egne behov i et større fællesskab og håndtere eventuelle uenigheder.

Når børnene leger, vil vi huske at sige ja, i stedet for at bremse børnene i deres fantasi. Vi indgår i legen på børnenes præmisser.

Vores indretning giver rig mulighed for at lege mange forskellige slags lege. Børn må godt bruge noget legetøj som noget andet end det nødvendigvis er beregnet til. Det må også flyttes til et andet rum, og blandes med andet.

For at imødekomme og understøtte børnenes udvikling indenfor leg arbejder vi ud fra følgende:

Små og store legegrupper, der kan være opdelt efter alder, køn eller interesse. Dette giver den daglige formiddagsstruktur mulighed for.

Vi ønsker med vores indretning at inspirere til leg

Vi har fokus på at rammesætte legen, så alle børn har mulighed for at deltage i en leg i et mindre eller større fællesskab.

Vi er deltagende i enten den fri eller voksenstyrede leg og indgår enten på lige vilkår med børnene eller som "eksperten" og kan hermed understøtte at børnene afprøver nye sociale relationer og udvikle legen. Når de voksne leger med børnene, er vi der for at guide, vejlede og observere. Vi hjælper børn med ind i en leg, hvis vi kan se de har brug for det, ved at give dem indgangsstrategier, og bruger vores faglige viden til at vurdere om vi skal gå foran, ved siden af, eller bagved. Når vi indgår i legen oplever vi at børnene efterfølgende inddrager de "værktøjer" vi har givet dem.

Vi er bevidste om at skabe rum og tid til børnenes leg.

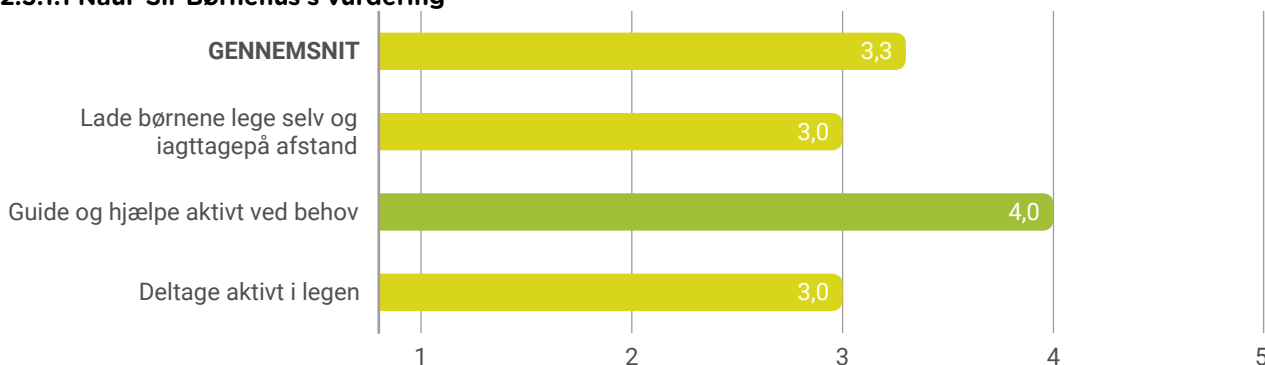
Når vi oplever at et barn har svært ved at blive inkluderet i legen og er f.eks. blevet afvist af andre børn hjælper vi barnet i gang med at lege og deltager i legen, til det vurderes at barnet er tilpas støttet eller der kommer andre børn til. Vi fortæller den positive historie om barnet over for de andre børn som kan have en inkluderende effekt.

2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.4 Læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?
- På hvilke måder har vi fokus på læring gennem hele dagen (i både leg, aktiviteter og rutiner)?
- Hvad er vores rolle i forhold til at understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i børneinitierede lege og aktiviteter?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkedes med at tilrettelægge pædagogiske læringsmiljøer ud fra en bred læringsforståelse?

Vi arbejder ud fra vores tre pointers differentiering, trivsel og udvikling, den styrkede pædagogiske og DUÅ. Vi har en tydelig og gennemgående struktur i hverdagen, der skaber ro for det enkelte barn. Strukturen og de faste rutiner giver forudsigelighed og tryghed. Via strukturen i hverdagen holder vi fokus på den brede læring.

I rutinesituationer skaber vi ro til at børnene kan blive selvhjulpne via zonen for nærmeste udvikling. Vi er nysgerrige og undrende sammen med børnene, og hjælper dem til at opnå ny læring og udvikling gennem hele dagen.

Hver dag efter formiddagsmad bliver børnene inddelt i mindre grupper efter alder, køn, interesser eller andet. Dette gør sig gældende i tidsrummet 09:30-11:00. Det gør for at sikre et læringsmiljø der imødekommer og giver mulighed for trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi arbejder i mindre grupper fordi vi oplever, at det skaber en større tryghed for det enkelte barn. De mindre grupper imødekommer både de børn der er mere tilbageholdede, men også giver også mere ro og plads til fordybelse til de børn med ekstra meget energi.

Vi organiserer os på den måde, at der er tid til både planlagte aktiviteter og den frie leg.

Vi tilpasser strukturen og de pædagogiske aktiviteter, så børnegruppens behov imødekommes i det omfang det er muligt. Dette gør vi på baggrund af observationer fra praksis, faglig sparring samt udviklingsplaner fra DUÅ.

Udviklingsplaner der er udarbejdet på baggrund af det enkelte barn eller en større børnegruppe. Dette giver os mulighed for at justere læringsmiljøet de bedste betingelser for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

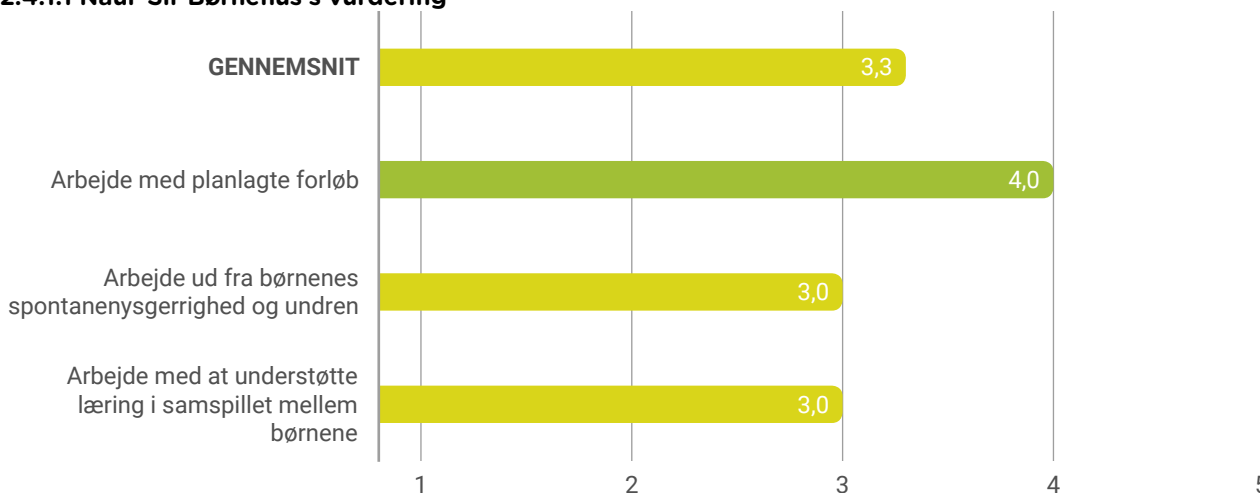
Vi udnytter vores forskellighed samt de forskellige kompetencer personalegruppen besidder, til at sikre et højt fagligt niveau i hele institutionen

2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på hver af disse udvalgte tilgange, når vi arbejder ud fra et bredt læringsbegreb?

2.4.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.5 Børnefællesskaber

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi pædagogisk med at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?
- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge gode relationer?
- Hvordan understøtter vi forældrenes rolle i forhold til at bidrage til velfungerende børnefællesskaber i vores dagtilbud?
- I hvilke situationer er det lykkedes os at skabe velfungerende børnefællesskaber, hvor alle børn er med?

Vi arbejder ud fra vores fælles børnesyn med fokus på fællesskab, tryghed og respekt. Dette gør vi ud fra en anerkende og inkluderende tilgang med udgangspunkt i DUÅ, så alle børn føler sig som en del af fællesskabet. Derudover Holstebro kommunens Børne og unge politik med fokus på udviklende fællesskaber, hvor kommunen ønsker at "Alle børn og unge skal opleve, at de har noget at bidrage med".

Børn leger, lærer og dannes i børnefællesskaber. Deres relationer til hinanden er af afgørende betydning for hvordan de udvikles og dannes. Det er vores opgave at skabe rammerne og muligheden for, at alle børn kan deltage og oplever sig som en del af flere børnefællesskaber.

I børnefællesskabet har vi fokus på møde det enkelte barn med positive forventninger og støtte og give barnet mulighed for at være en del af fællesskabet, da de herigennem får mulighed for at styrke deres sociale færdigheder og legekompetencer. Derudover arbejder vi med at børnene lærer at udvise respekt for hinandens forskelligheder samt hvordan denne forskellighed kan bidrage til børnefællesskabet på positiv måde.

Det er især i de små grupper at vi oplever at vi lykkes med børnefællesskabet. I de mindre grupper skabes der et andet nærvær, som giver os en anden mulighed for skabe en tættere relation til det enkelte barn. Vi oplever at når børnene bliver trygge udvider de deres omgangskreds og kendskab til institutionen. Derved styrkes kendskabet til hinanden og personalet sikrer herved at børnene deltagere i forskellige børnefællesskaber. Derfor vægter vi den daglige struktur med de små børnegrupper rigtig højt, da det giver mulighed for at gøre begge dele.

Når vi afholder personalemøder, teammøder eller i den daglige dialog evaluerer vi løbende på børnefællesskabet, for at

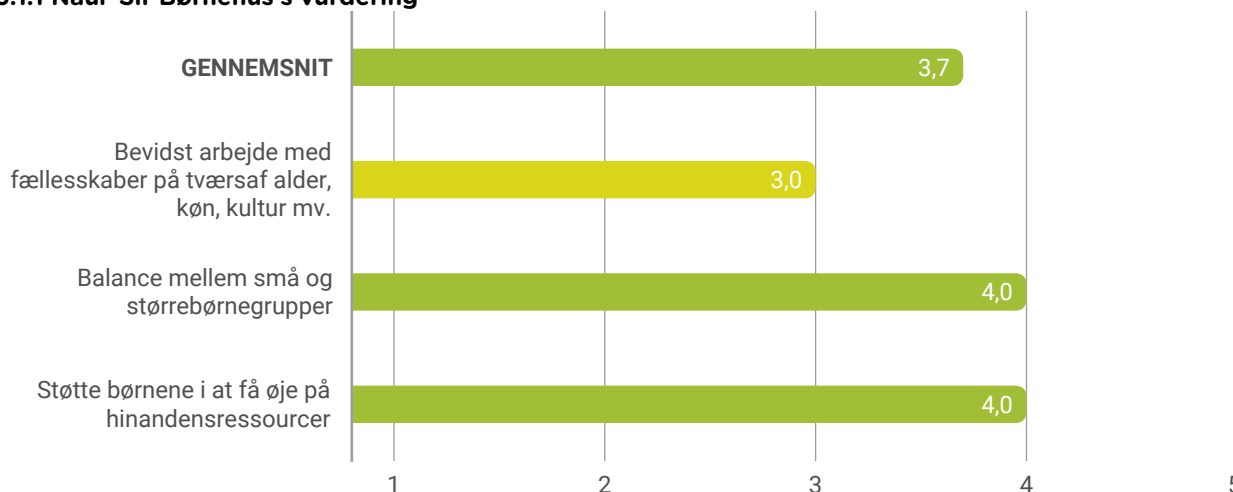

vi ud af om vi skal foretage ændringer i forhold til det enkelte barn eller en større børnegruppe.

2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnefællesskaber?

2.5.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.6 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Oplever vi, at vi har brug for mere eller en anden viden og kompetence for at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen?

Vi arbejder ud fra vores tre pointers differentiering, trivsel og udvikling, den styrkede pædagogiske og DUÅ. Vi har en tydelig og gennemgående struktur i hverdagen, der skaber ro for det enkelte barn. Strukturen og de faste rutiner giver forudsigelighed og tryghed. Via strukturen i hverdagen holder vi fokus på den brede læring.

I rutinesituationer skaber vi ro til at børnene kan blive selvhjulpne via zonen for nærmeste udvikling. Vi er nysgerrige og undrende sammen med børnene, og hjælper dem til at opnå ny læring og udvikling gennem hele dagen.

Hver dag efter formiddagsmad bliver børnene inddelt i mindre grupper efter alder, køn, interesser eller andet. Dette gør sig gældende i tidsrummet 09:30-11:00. Det gør for at sikre et læringsmiljø der imødekommer og giver mulighed for trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi arbejder i mindre grupper fordi vi oplever, at det skaber en større tryghed for det enkelte barn. De mindre grupper imødekommer både de børn der er mere tilbageholdede, men også giver også mere ro og plads til fordybelse til de børn med ekstra meget energi.

Vi organiserer os på den måde, at der er tid til både planlagte aktiviteter og den frie leg.

Vi tilpasser strukturen og de pædagogiske aktiviteter, så børnegruppens behov imødekommes i det omfang det er muligt. Dette gør vi på baggrund af observationer fra praksis, faglig sparring samt udviklingsplaner fra DUÅ.

Udviklingsplaner der er udarbejdet på baggrund af det enkelte barn eller en større børnegruppe. Dette giver os mulighed for at justere læringsmiljøet de bedste betingelser for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

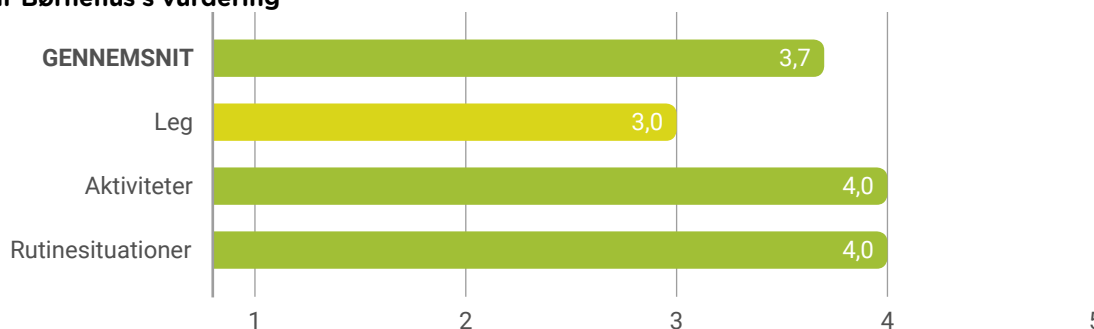

Vi udnytter vores forskellighed samt de forskellige kompetencer personalegruppen besidder, til at sikre et højt fagligt niveau i hele institutionen

2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse udvalgte dimensioner?

2.6.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.7 Samarbejde med forældre om børns læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

Ved Naur Sir skole og Børnehus ønsker vi at forældrene føler sig set og hørt. Forældrene skal være trygge ved at aflevere deres børn i institutionen og derfor har vi særlig fokus på opstarten i institutionen, da vi oplever at trykke forældre, giver trykke børn. Inden barnet starter i vores institution, inviteres barnet og forældrene til en rundvisning, hvor barnets opstart i institutionen aftales med forældrene og forældrene informeres om det pædagogiske grundlag og institutionens principper og politikker. I tilfælde af at der er behov for en 3 måneders samtale tilbydes forældrene dette. Efterfølgende afholdes der forældresamtaler som tager udgangspunkt i dialogprofilen fra hjernen og hjertet ved overgang til skole og SFO.

Samarbejdet sker bl.a. igennem den daglige dialog i aflevering og afhentningssituationer. Vi ser forældrene som eksperter på deres egne børn og derfor brug for deres viden, så vi i fællesskab kan sikre deres barns trivsel, udvikling, læring og kompetencer.

Samarbejdet mellem institutionen og hjem har en stor betydning for børnenes trivsel, læring og fællesskaber. Det vil vi gerne sætte fokus på samt udvikle det gode samarbejde, som vi allerede har. Intentionen er klar. Vi skal "spille hinanden gode" og gøre alt, hvad vi kan for at vi hver især kan lykkes med opgaven

Derfor har vi udarbejdet en "Institution og hemsamarbejde" folder ved Naur Sir Skole og Børnehus. Nedenstående er et uddrag derfra.

Institutionens ansvar

institutionen vil sørge for:

- At understøtte en åben og positiv dialog mellem institutionen og hjem.
- At fastholde en klasse/stuekultur, hvor man respekterer hinanden, for den man er og det man kan.

- At have en anerkendende tilgang til det enkelte barn med udgangspunkt i DUÅ.
- At sætte tydelige forventninger til klassen/stuen og være opmærksom på, at børnene oplever medejerskab i beslutningerne.
- At formidle institutionens værdisæt og understrege, at en god klasse/stue-kultur også er forældrenes ansvar.
- Arbejde med konflikthåndtering, forebyggende og opfølgende trivselsarbejde.
- Skabe tydelige arbejdsgange ift. hvordan konflikter og problemer i klassefællesskabet løses.
- Herunder kontinuerligt dele informationer klasse, SFH/børnehave-voksne og juniorklubvoksne imellem.

Forældrenes ansvar

Forældrene vil sørge for:

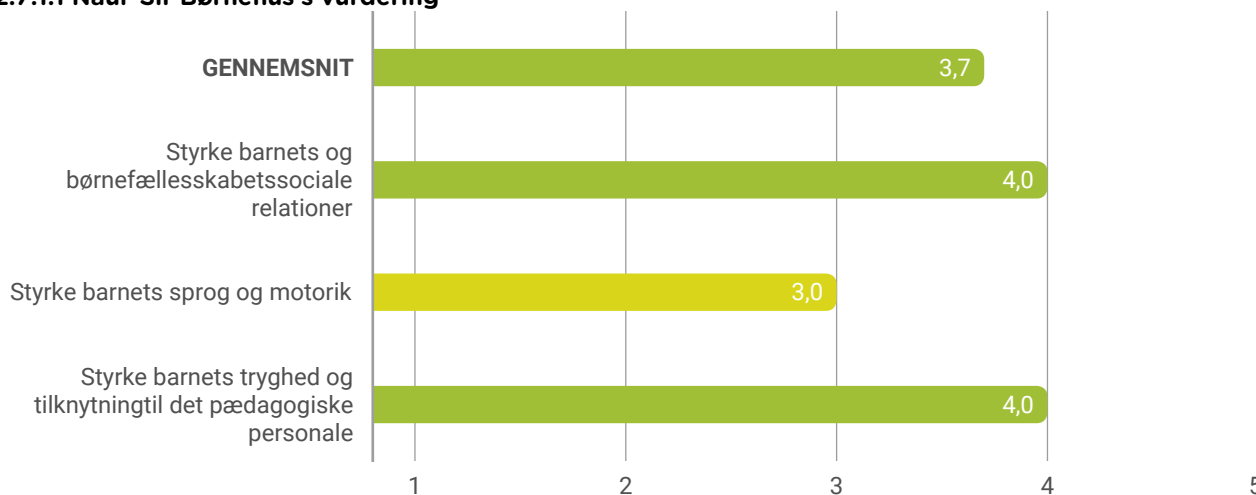
- At deltage i en åben og positiv dialog mellem institutionen og hjem.
- At lære børnene vigtigheden i, at have respekt og empati for andre.
- At forældre er opmærksomme på at de kan tale et barn eller en familie ud af fællesskabet og selvfølgelig også omvendt.
- At lære sit barn, at alle i klassen eller på stuen er en værdifuld del af fællesskabet og betone vigtigheden af, at vi taler pænt til og om hinanden.
- At acceptere forskellighed og være åben for forandring.
- At tale respektfuldt og loyalt om institutionens ansatte, barnets kammerater og om andre forældre.
- At bakke op om og have tiltro til institutionens trivselsarbejde.
- At tage del i og ansvar for klassens/stuens trivsel, samhørighed og fællesskab. Støtte op om klasse/stuearrangementer og evt. legegrupper.
- At tage kontakt til hinanden og tale sammen om konflikter og problemer børnene imellem.
- At informere klasselæreren eller stuepædagogen, hvis der er vedvarende konflikter eller problemer i børnenes fælles fritids- og idrætsliv.
- At tage ansvaret for, at nye børn i klassen/stuen (og deres forældre) hjælpes til, at blive en del af fællesskabet.

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for disse udvalgte situationer?

2.7.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.8 Børn i udsatte positioner

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljøer, så de understøtter læring, trivsel, udvikling og dannelse hos børn i udsatte positioner?
- Har vi i tilstrækkeligt omfang faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi har blik for alle de børn, der er i periferien af børnefællesskabet - og dem, hvis udsathed er mindre synlig?
- Hvordan fungerer vores eventuelle samarbejde med andre instanser som PPR, sundhedspleje, tale-høre-pædagog mv.?

Hvis et barn har særlige behov, imødekommes disse, så vidt det er muligt, så barnet føler sig inkluderet i børnefællesskabet. Dette gøres ved at støtte og vejlede det enkelte barn med fokus på barnets kompetencer og herved imødekomme barnets potentielle udviklingsniveau. Derudover har vi et tæt samarbejde med forældrene, så vi i fællesskab kan understøtte og opfylde barnets behov. Hvis der er brug for yderligere tiltag for at imødekomme barnet, har personalet mulighed for faglig sparring fra eksterne samarbejdspartnere, såsom inklusionsvejledere, psykologer osv.

Vi har fokus på gode relationer børnene imellem.

Vi arbejder ud fra vores relation med barnet og barnets kompetencer. Det er altid pædagogen som har ansvaret for relationen.

Hver dag efter formiddagsmad bliver børnene inddelt i mindre grupper efter alder, køn, interesser eller andet. Dette gør sig gældende i tidsrummet 09:30-11:00. Det gør for at sikre et læringsmiljø der imødekommer og giver mulighed for trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi arbejder i mindre grupper fordi vi oplever, at det skaber en større tryghed for det enkelte barn. De mindre grupper imødekommer både de børn der er mere tilbageholdende, men også giver også mere ro og plads til fordybelse til de børn med ekstra meget energi.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns behov og kompetencer. Vi arbejder bevidst på at iscenesætte lege og grupper, således at barnet kommer i centrum på baggrund af sine styrker og kompetencer.

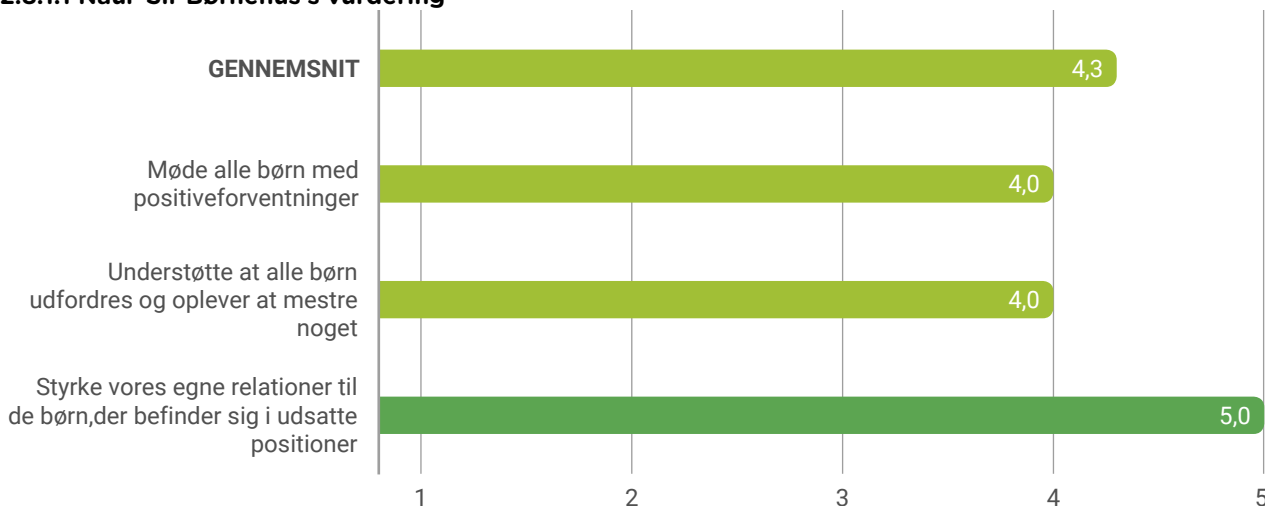
Vi har bygget pause huler, der giver mulighed for fred og ro.

2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte pædagogiske tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.8.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

2.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilke gode eller dårlige erfaringer har vi med pædagogiske tiltag og initiativer rettet mod kommende skolebørn?
- Hvad mener vi, er de vigtigste faktorer for, at børn oplever tryghed og sammenhæng i overgange?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med skole, fritidshjem/SFO eller andre dagtilbud i forbindelse med overgange?
- Hvordan kan vi følge op på, hvordan børnene har oplevet overgangen fra dagtilbud til skole eller SFO/fritidshjem?

Da børnehaven ligger i samme hus som skolen, og børnehaven bruger skolens faciliteter flittigt, kender alle børnehavebørn skolen allerede inden de skal i skole. 0. klasse ligger lige ved siden af børnehaven, og vores børnehaveklasseleder i 0. klasse kommer ofte på besøg i børnehaven, for at sige hej og snakke med børnene. De ældste børnehavebørn har mulighed for at komme ind og lege i SFO-lokalet imens skolebørnene er til undervisning om formiddagen. Det giver børnene mulighed for at lege og være i SFO-miljøet sammen med børnehavepersonalet inden skolestart. Ca. 30 minutter inden lukketid har børnehavebørnene ligeledes mulighed for at komme ind i SFO-stuen inden afhentning, da der ikke vil være så mange børn på det givende tidspunkt. Derudover har personalet fra SFOen ugentlige timer i børnehaven.

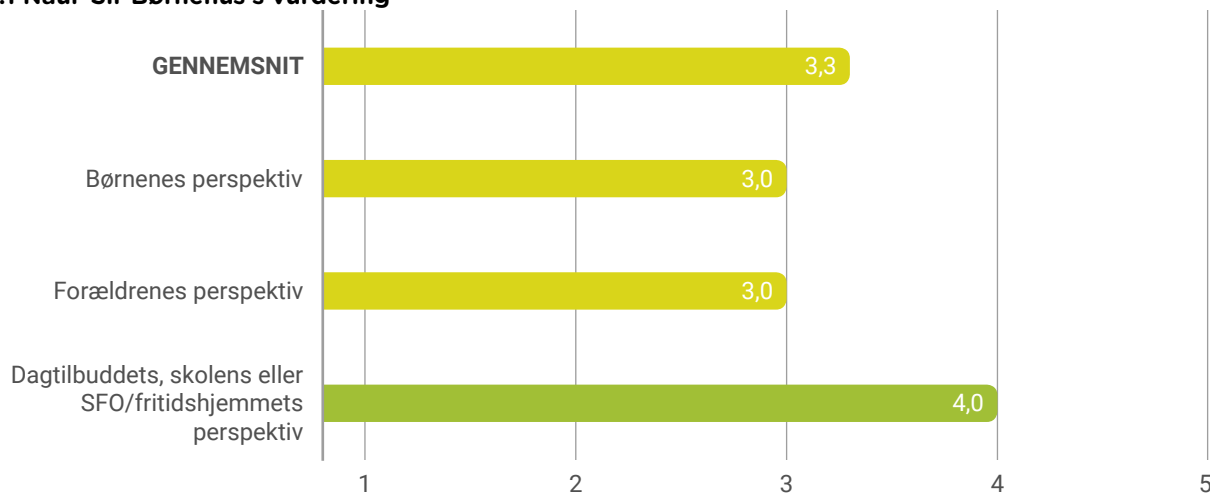
Hvert år til 1. maj starter de ældste børn i førskolegruppen, hvor de bliver en del af skolen og SFOen. I førskolegruppen arbejdes der på at øve børnenes sproglige og matematiske kompetencer, som de skal bruge i skolen herunder kendskab til alfabetet, bogstavernes lyde, talrækken og geometriske former. Børnene lærer også at kunne begå sig i en gruppe, fx at turde sige noget i en forsamling, udskyde deres egne behov og tage imod en kollektiv besked. Det handler også om, hvad det vil sige at være en god ven, at tage ansvar for andre og at kunne samarbejde. I et samarbejde kan børnene lære, at det ikke nødvendigvis er den, man leger godt sammen med, som man arbejder godt sammen med om en opgave. Desuden er der eksempler på, at man efterligner skoledagens struktur, så der er klokkeslæt for aktiviteter, og man har aktiviteter, som ligner skolens (opgaver, lektier), og man vænner børnene til klasserumsledelse (fx at række fingeren op, lytte og være stille, komme op til tavlen osv.). Der kan også være fokus på, at børnene i højere grad skal opleve en aktivitet som obligatorisk, og pædagogerne kan tale med børnene om, hvordan det er at gå i skole.

2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad inddrager vi disse udvalgte perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

3 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER

3.1 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer i løbet af dagen?
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

Relationen mellem barnet eller den unge og de professionelle voksne har en afgørende betydning for positiv udvikling, læring og trivsel. Børn og unges adfærd er således meget afhængig af den voksen, de interagerer med. At arbejde med bæredygtige relationer indebærer et menneskesyn, hvor udgangspunktet er, at alle har potentialer, og at disse potentialer skal udfoldes gennem relationer. I denne sammenhæng er den professionelle relationskompetence essentiel. Den professionelle relationskompetence er defineret ved at etablere og fastholde bæredygtige relationer til børn og unge - både individuelt og kollektivt. Bæredygtige relationer fremmer både trivsel og læring hos den enkelte, men fremmer i høj grad også læringsfællesskabet i den kontekst, barnet er en del af (Klinge, 2017).

Både børn, unge og voksne har behov for at føle autonomi, kompetence og samhørighed i deres relationer til andre mennesker. Det vil sige, at hverdagens praksis skal være præget af indlevelse i andres perspektiv, åbenhed, tilpasning til andre og en anerkendende tilgang til hinanden; en hverdag, hvor det er tydeligt, at både børn, unge og voksne har en betydning for hinanden.

Bæredygtige relationer handler således om, at den anden person har værdi i sig selv, ikke i kraft af den adfærd, som personen udviser. Målet med det andet menneske kan således både være læring, men også bare det at være sammen på hinandens præmisser. Når børnene møder ind i institutionen, skal de blive mødt af en positiv stemning, da børnene spejler sig i dette, derfor er det vigtigt for os at vi italesætter og viser institutionen som et rart sted at være.

Vi er privilegeret af et hus med et forholdsvis lille børnetal i hver klasse og i børnehaven. Det er med til at give os nogle helt andre muligheder for at investere os selv i børnene, så vi på den måde kan udvikle dem til at blive de bedste udgaver af dem selv og blive selvstændige demokratiske mennesker.

Vi har en unik mulighed for at tage ansvaret ordentligt på os og som de rollemodeller vi er, sikrer, at børnene motiveres og retter deres nysgerrighed mod at søge nye veje inden for nærmeste udviklingszone.

Hvis vi udfordres på relationen, har vi vores ressourcecentermøder som finder sted en gang i måneden, hvor en ressourcepædagog, inklusionsvejleder, psykolog og forebyggelsesrådgiver deltager, udover egen inklusionstovholder og ledelsen, hvor man har mulighed for at sparre omkring disse bæredygtige relationer. På den måde får vi mest mulig udbytte af de tværfagligheder vi har i huset, til at styrke vores relationer – og samtidigt dygtiggøre os endnu mere i vores praksis.

Disse eksterne sparringspartnere er til stede fast i huset

Vi skal som voksne være omsorgsfulde og tilgængelige, så vi skaber tryghed for det enkelte barn og sikrer en struktur og forudsigelighed der giver mulighed for nærvær og fordybelse. Derfor har stort fokus på relationsarbejdet. Vi den primære opgave både når det gælder voksen barn relationen, men også børnenes interne relation. Her er det vores opgave at vurdere, hvornår vi skal gå foran, ved siden af, eller bagved. Når vi indgår i relationen, har vi altid positive forventninger til det enkelte barn og fællesskabet. For at styrke relationen indgå vi både i den fri og voksenstyrerede leg, hvor vi kan hjælpe det enkelte barn med at gå ind og ud af fællesskaber. Ved at indgå i legen har vi mulighed for at styrke børnenes sociale og kommunikative kompetencer og yderligere støtte dem i at afprøve nye legerelationer. For at sikre de bedste vilkår for relationen inddeler vi hverdag børnene i mindre grupper efter alder, køn, interesser eller andet. Dette gør sig gældende i tidsrummet 09:30-11:00. Vi arbejder i mindre grupper fordi vi oplever, at det skaber en større tryghed for det enkelte barn. Når vi arbejder i de mindre grupper, har vi bedre mulighed for, at være i øjenhøjde og tilgængelig for det enkelte barn og gruppen.

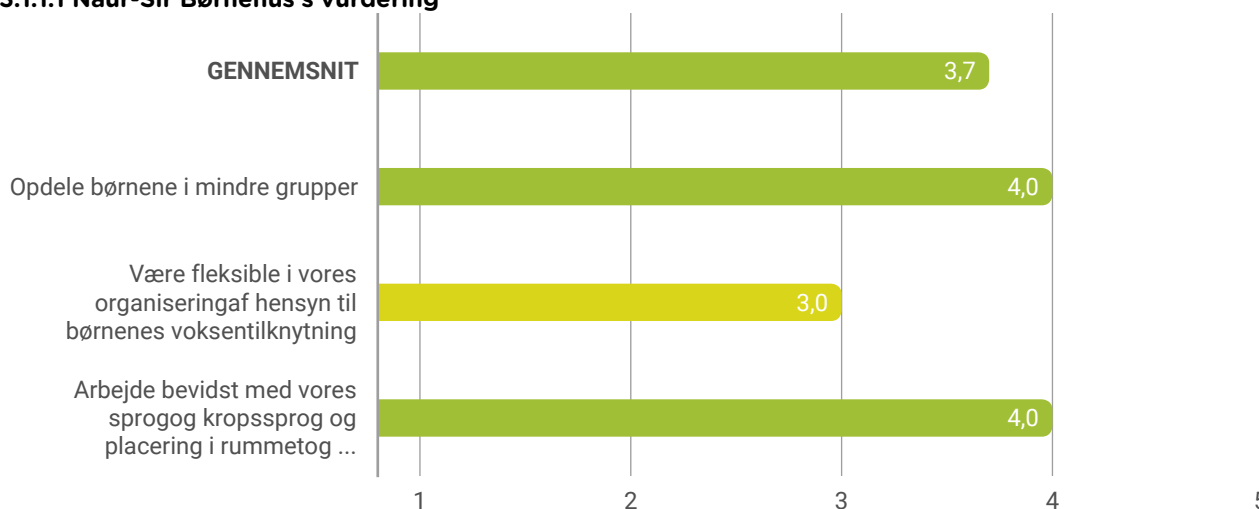

I forhold til samspil og relationer er det vigtigt med en god kommunikation. Vi har derfor fokus på en anerkende og positiv kommunikation, hvor tydeliggør at vi ser det enkelte barn enten verbalt med beskrivende kommentarer eller nonverbalt gennem krammere, high five osv.

3.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad har vi fokus på disse udvalgte tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

3.1.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

3.2 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for på aktiviteterne eller på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

Observationer, narrativer, tests, forældresamtaler, børnetegninger, opgaver, socioøkonomisk data og så videre. Det, som er essentielt i arbejdet med data, er at gøre data til viden. Data i sig selv er ikke beviser på noget, men er indicier, som kan gøres til viden, ved at den professionelle har et klart formål med den data, som er indsamlet.

Vi arbejder med data for at sikre at de pædagogiske beslutninger der bliver truffet, sker på baggrund af viden og ikke fornemmelse samt kunne dokumentere egen praksis. Dette gør vi ved at udvælge data, der kan bidrage til, at personalets vurderinger bliver mere gyldige, og at vælge pædagogiske tiltag, som vil øge sandsynligheden for, at børnene udvikler sig godt fagligt, socialt og personligt og således realiserer sin nærmeste udviklingszone.

Når barnet starter hos Naur-Sir Skole og Børnehus bliver der oprettet en handleplan i Sikker Fil via Aulaen. En handleplan der følger barnet fra start til slut. Alt pædagogisk personale er tilknyttet og har mulighed for at læse og redigere i disse. Det er med til at sikre vidensdeling mellem personalet og kan sikre en god overgang fra børnehave til skole, så personalet ved, hvad der er blevet arbejdet med af tidligere pædagogiske tiltag.

Børnehave (krav til dokumentation ved Naur Sir Skole og Børnehus)

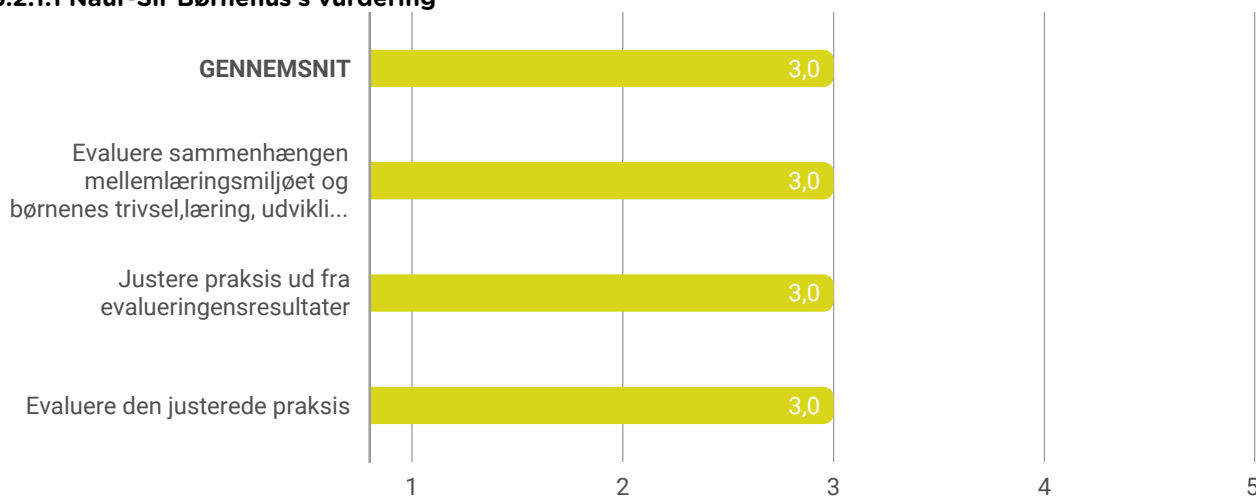

3-årig sprogvurdering + dialogprofil
 5-årig sprogvurdering + dialogprofil
 Overgangsbeskrivelse
 Referater fra diverse møder
 Ressourcecentermøder
 Forældresamtaler
 Møder med eksterne (socialrådgivere, psykologer, ressourcepædagoger osv.)
 Møder med forældre
 Udviklingsplaner
 Observationer
 Forældrebeskeder fra AULA.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad er vi opmærksomme på disse udvalgte dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

3.2.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

4 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Der er månedligt samarbejde med både skolen og sfo. Et samarbejde der kommer til udtryk gennem fælles aktiviteter og arrangementer. Det kunne f.eks. være at de ældste på mellemtrinnet laver højtlesning for børnehaven eller et forløb, hvor børnehaven deltager i undervisningen i f.eks. musik.

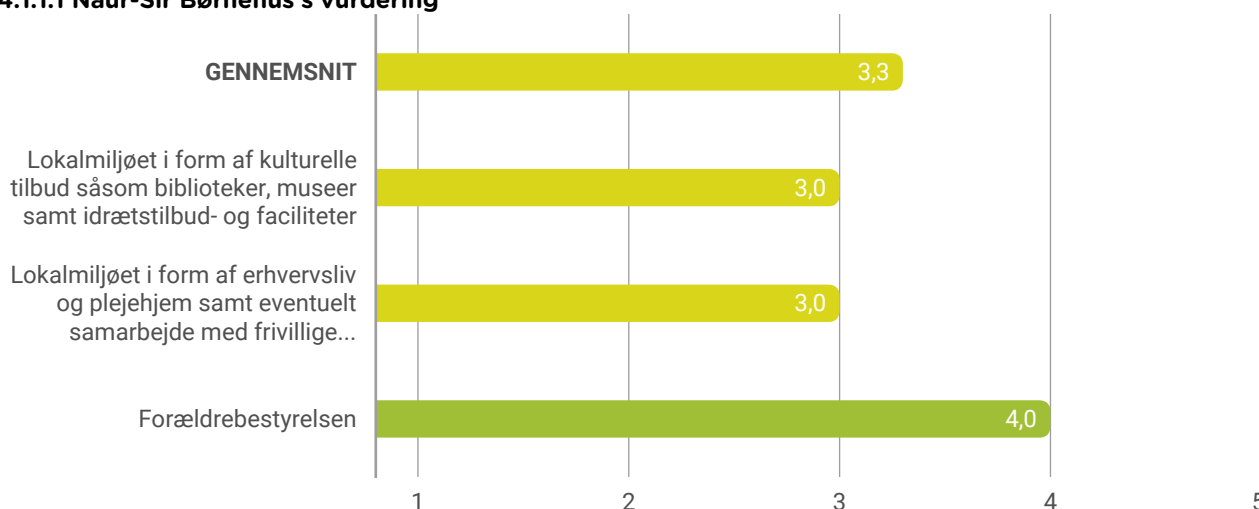
Børnehaven samarbejder gerne med de lokale foreninger og bidrager gerne til et stærkt lokalt foreningsliv. Tidligere har der været en aftale med den lokale gymnastikforening, hvor det pædagogiske personale gjorde børnene klar til gymnastik hver torsdag.

Forældrebestyrelsen bliver overtid en vigtig samarbejdspartner i forhold til evalueringen af det pædagogiske grundlag. Ligeledes vil de løbende blive inddraget i hvordan hverdagen spejler det pædagogiske grundlag.

4.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad formår vi at inddrage følgende i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børnene?

4.1.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

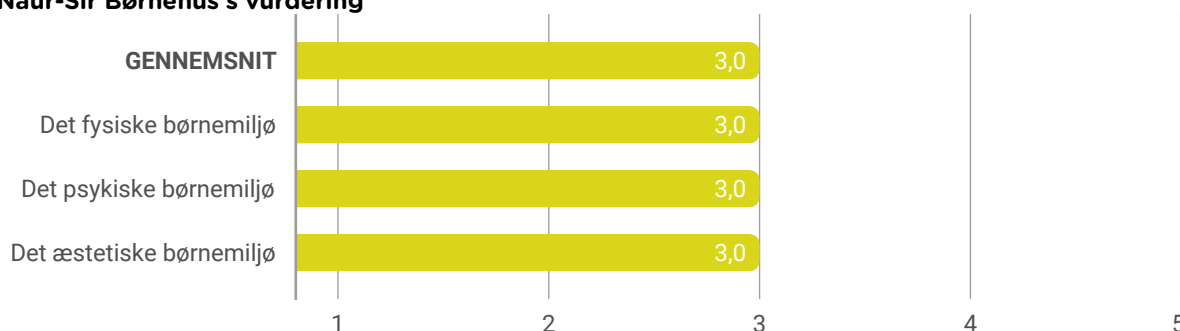
Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Der bliver sat fokus på det fysiskemiljø ved fællesforventninger som afstemning mellem de voksne og børnene. Iforhold til hygiejneforhold, er der regler for inde/udetøj, vask af hænder, spise regler. Personalet er uddannet i DUÅ, hvilke principper gør sig gældende i hverdagen.

4.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Naur-Sir Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

4.2.1.1 Naur-Sir Børnehus's vurdering

5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

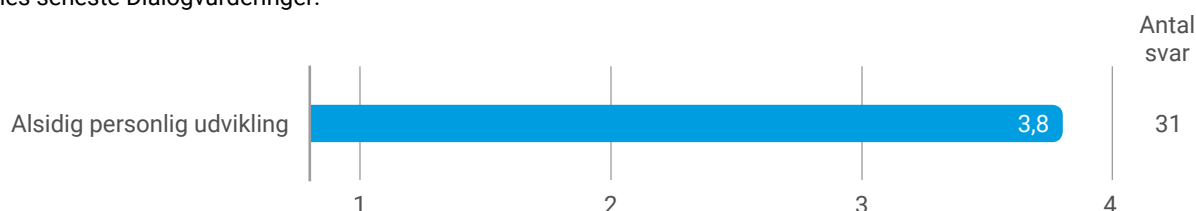
5.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I forhold til dette læreplantema arbejder vi ud fra Holstebro kommunens børne unge politik omkring tryk opvækst med fokus på at ”Alle børn og unge skal understøttes og udfordres gennem en tryk opvækst”

Det er vigtigt for os at børn og forældre oplever:

- At man som barn bliver mødt af omsorg, nærvær og tryghed, samt glade engagerede voksne.

- At der er plads til børnenes egne initiativer og fordybelse
- At børnene skal føle sig værdifulde, set, hørt og anerkendt og derigennem udvikles selvtillid og selvværd.
- At personalet skaber et anerkendende miljø, hvor børnene kan være aktive deltager, og lære at indgå i fællesskaber ved at være medskabende og medbestemmende.
- Plads, accept og hjælp til at udtrykke følelser.
- Øve selvkontrol og selvregulering.
- Støtte børnene i anerkendende konflikthåndtering.
- Børnene skal danne sig erfaringer og blive selvhjulpne.
- Børnene skal gøre sig erfaringer med at prøve sig selv af i forskellige situationer og herved skabe evnen til vedholdenhed og robusthed
- Fokuserer på barnets potentialer og kompetencer

Hvordan arbejder vi med dette:

- I børnenes hverdag, lægger vi vægt på, både at lave planlagte målrettede aktiviteter og at styrke børnenes alsidige personlige udvikling gennem den frie leg. Når de voksne deltager i den frie leg, er det på barnets præmisser. Vi observerer også på børnenes leg, og er til rådighed til at guide, støtte og hjælpe hvis legen går galt. Via observationer kan vi hjælpe børnene til at finde nye legerelationer og styrke de igangværende. Der er rig mulighed for at udforske og udvikle sig på vores store legeplads, og i vores funktionsopdelte indeområder.
- I planlagte aktiviteter arbejder vi ud fra hvad den specifikke børnegruppe interesserer sig for, og har brug for i deres udvikling. Vi arbejder både aldersopdelt, interesseopdelt og med alle børn samlet i alderen 3 til 6 år.
- Under måltider er børnene blandet i alderen 3 til 6 år. Børnene skal selv hælde vand op, selv åbne deres indpakkede mad osv. Hvis man ikke selv kan, er de ældre børn flittige til at hjælpe de yngre.
- Vi har en positiv forventning til at børnene kan selv, vi guider og motiverer børnene i selvhjulpnehed bl.a. i garderobesituationen. Derudover vil de ældste gerne hjælpe de yngre med at tage tøj af og på, og hænge på plads i garderobe
- Vi skaber "øve" rum i de situationer, der kan være udfordrende, for det enkelte barn. Vi har positive forventning og tro på barnets evner og kunnen, oplever barnet stolthed og succes ved selv at kunne klare udfordringen. Her støtter og motiverer vi det enkelte barn med guidning ved enten at gå foran, ved siden af eller bagved.
- Vi laver legegrupper, hvor vi kan få inddraget børn i udsatte positioner.
- Vi er deltagende i legen og hjælper børnene med at sætte ord på legen, med beskrivende kommentarer.
- I dagligdagen hjælper vi det enkelte barn med, at sætte ord på egne og andres handlinger, ønsker og følelser. Dette kommer eks. til udtryk under samling, hvor barnet får mulighed for at øve sig i at tale højt, være i fokus, lytte til andre samt træffe valg. Dette medvirker til, at barnet opnår følelsen af at blive set, hørt og respekteret, indgå i en demokratisk proces, samt mærke sig selv som individ og del af et større fællesskab.

5.2 Social udvikling

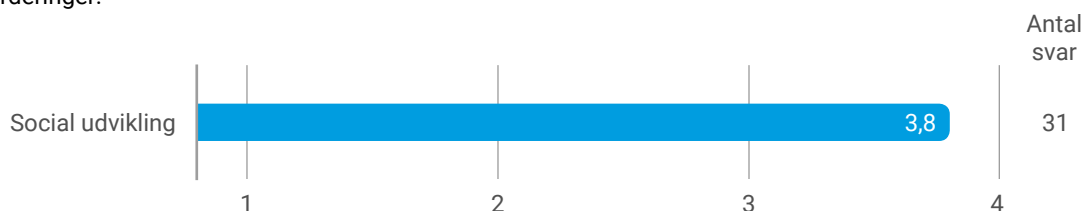
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Naur Sir Børnehus arbejder vi ud fra at alle børn en del af fællesskabet.

Det er vigtigt for os at børn og forældre oplever:

- At når et nyt barn starter i børnehaven er det vigtigt for os at der hurtigst muligt bliver skabt en god relation til barnet og forældre.
- At der er inkluderende miljøer, hvor alle er en del af fællesskabet, og hvor alle har mulighed for at bidrage ud fra eget udviklingsniveau.
- At alle børn skal føle sig set, hørt, accepteret og værdifulde.

Hvordan arbejder vi med dette:

- I vores planlagte aktiviteter arbejder vi på mange forskellige måder, sådan at børnene indgår i flere forskellige fællesskaber i løbet af en dag. Vi kan både arbejde aldersopdelt, ud fra børnenes interesser, opdelt efter kontaktpædagog, kønsopdelt og i større og mindre grupper. På denne måde oplever børnene forskellige relationer de kan indgå i.
- Personalet er opmærksomme på børn med særlige behov, som har brug for en hånd til at indgå i sociale relationer. Her arbejder vi målrettet ved for eksempel at lave en udviklingsplan og bruge strategier fra De Utrolige År. Vi fortæller den gode historie om alle børn, og hjælper børnene med at opdage hinandens styrker. I vores børnegruppe gør vi plads til forskelligheder, stor forståelse, omsorg og samarbejde med hinanden. Børnene har der ved stor mulighed for at etablere gode venskaber på tværs.
- Italesætte og bruge børnenes forskellige potentialer, ressourcer og talenter og dermed give børnene oplevelse af, at de er værdifulde også i det store fællesskab

- Guide barnet i at give plads til andre
- Guide børnene i at aflæse hinandens kropssprog og stemning
- Guide barnet i at stå i kø og vente på sin tur
- Guide børnene i social ansvarlighed ved bl.a. at opfordre dem til at hjælpe hinanden eller trøste hinanden ved behov fremfor kun at hente hjælp hos en voksen
- Personalet er deltagende, nærværende og anerkender legens betydning.
- Børnehaven er et fællesskab, hvor vi skal passe på hinanden og drage omsorg for hinanden.
- Personalet møder børnene med anerkendelse, positive forventninger og respekt for forskellighed.
- Personalet er med til at åbne op for nye venskaber og relationer, ved mix af børn, aldersinddeling, interessegrupper, bordplan mv.
- Personalet laver fælles ture/ aktiviteter på tværs af stuerne.
- Vi giver plads til den frie leg, hvor barnet kan arbejde med alle sine input og omsætte det til eget liv og læring.

I vores planlagte aktiviteter arbejder vi på mange forskellige måder, sådan at børnene indgår i flere forskellige fællesskaber i løbet af en dag. Vi kan både arbejde aldersopdelt, ud fra børnenes interesser, opdelt efter kontaktpædagog, kønsopdelt og i større og mindre grupper. På denne måde oplever børnene forskellige relationer de kan indgå i.

Personalet er opmærksomt på børn med særlige behov, som har brug for en hånd til at indgå i sociale relationer. Her arbejder vi målrettet ved for eksempel at lave en udviklingsplan og bruge strategier fra De Utrolige År. Vi fortæller den gode historie om alle børn, og hjælper børnene med at opdage hinandens styrker. I vores børnegruppe gør vi plads til forskelligheder, stor forståelse, omsorg og samarbejde med hinanden. Børnene har der ved stor mulighed for at etablere gode venskaber på tværs.

Vi voksne er meget beviste om at være gode rollemodeller for børnene.

5.3 Kommunikation og sprog

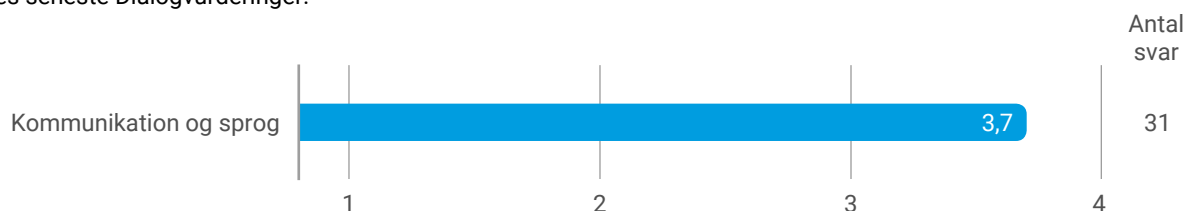
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I forhold til dette læreplantema arbejder vi ud fra Holstebro kommunens børne unge politik omkring udviklende fællesskaber med fokus på at "Alle børn og unge skal opleve, at have noget at bidrage med". Det er vigtigt at børn og unge lærer at udtrykke og argumentere for sine selvstændige valg, for lettere at kunne indgå i udviklende fællesskaber. Gode sproglige kompetencer er afgørende for det enkelte barns forudsætninger, for at kunne italesætte egne ønsker og behov og dermed på sigt at mestre eget liv.

Derfor er det vigtigt for os at børn og forældre oplever følgende:

- Børnene oplever voksne som giver dem lov til at ytre sig, og mulighed for at lege med sproget, og være nysgerrig på nye ord.
- Børnene udfordres og støttes i at udvikle sin nysgerrighed og interesse for at udtrykke sig sprogligt, så de kan opnå et varieret ordforråd og sprogforståelse
- Personalet deler børnene i mindre grupper så der er bedre mulighed for fordybelse og kommunikation.

Hvordan arbejder vi med dette:

- Have fokus på både sproglig og førskriftlig stimulans. Vi bruger bogstaver, tal og billeder, som en del af vores udsmykning, og til at vise hvor børnene blandt andet har garderobeplads.
- Der er bøger frit tilgængeligt, i børnehøjde, og vi læser sammen med børnene, både dialogisk læsning og som en spontan historie i hverdagen og til samlinger.
- Vi synger, lytter og spiller musik, bruger rim og remser.
- Personalet er opmærksomme på at styrke børnenes sprog via samtale, svare meningsfuldt og uddybende på spørgsmål, ved at huske at stille åbne spørgsmål, udvide børnenes ordforråd, gentage grammatisk korrekt, holde

samtalen kørende fem ture og ved at være opmærksom på de ord som børnene har brug for at lære, og bruge dem i samtalerne.

- Personalet er opmærksomme på, at skabe en god relation til alle børn, så de derigennem kan få dem til at give udtryk for deres tanker og følelser og behov.
- Personalet er opmærksomme på at de er rollemodeller. De bruger tydeligt kropssprog over for børnene, samtidig med at de sætter ord på dette, så børnene forstår og kan lære at aflæse andres kropssprog

5.4 Krop, sanser og bevægelse

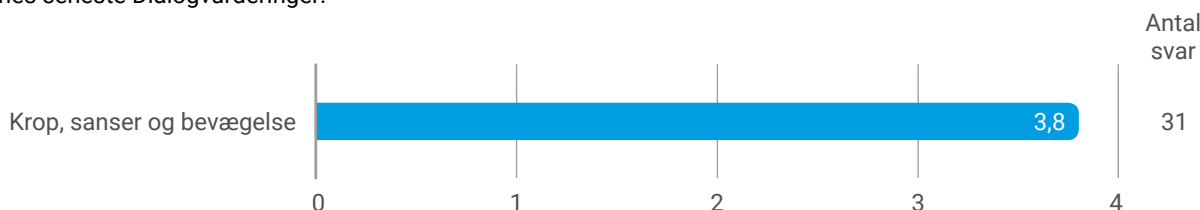
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder ud fra Holstebro kommunens Børne og unge politik med fokus på krop og bevægelse, hvor kommunen ønsker at "Alle børn og unge skal have mulighed for at deltage i forskellige former for leg og udtryk og bevægelse". Det er vigtigt for os at børn og forældre oplever:

- At personalet udfordrer og understøtter barnet til fysisk aktivitet, giver det lyst til- og styrker det til forskellige former for leg med bevægelse
- Bevægelsesglæde
- At børnene har mulighed for at afprøve sig selv og få forståelse for egen krop og dets kompetencer og begrænsninger.

Hvordan arbejder vi med dette:

- Personalet går forrest og ved at krop imiterer krop.

- Børnehusets læringsmiljø understøtter børnenes kropslige og motoriske udvikling. Vi har legerum, kreative rum, køkken, et motorikrum, en kæmpe legeplads, gymnastiksal, sportsplads og skoven lige i baghaven. Her er der rig mulighed for børnene at udvikle sig og for personalet at arbejde med krop, sanser og bevægelse.
- Personalet lærer børnene glæden ved at bruge kroppen, giver dem kropsbevidsthed i det daglige, og udfordrer børnenes grov og finmotorik når vi laver kreative ting, danser foran projektoren, laver sanglege, laver sanslege, laver mindfulness, dyrker børneyoga, spiller fodbold på legepladsen og så videre. Vi følger vores egne og kommunens kostpolitik og har fokus på hygiejne.
- Børnene får lov til at prøve sig selv af, vi udviser tillid til børnene. Vi tror på at børnene selv kan lykkedes, vi opmuntre, guider og er vedholdende
- Personalet hjælper børnene med at mærke egen krop og at geare ned

5.5 Natur, udeliv og science

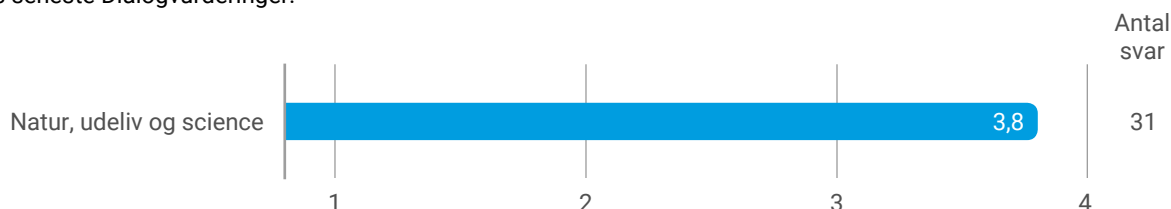
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Et barn der går i Naur Sir Børnehus er ude i alt slags vejr. Vi har en stor legeplads, med masser af træer, sand, græs og jord.

Ved siden af børnehaven ligger der en skov, som vi besøger ofte. Når vi er i skoven stopper vi op og snakker om de ting som børnene bliver optaget af. Vi går både afsted i større og mindre grupper, og nogle gange tager vi madpakken med, og sætter os på jorden og spiser sammen. Her er der rig mulighed for at snakke om hvad skrald for eksempel gør ved naturen, og hvorfor vi skal passe på den.

Vi har gåafstand til en sø, hvor vi kan fange vanddyr. Der er muligheder for at tage ud i området for at se hvordan landmandens marker gror, snakke med og om de dyr vi kommer forbi. Tage ud at tumle i lyngbakker hvor der er stor mulighed for leg og læring.

Dermed er Naur Sir børnehus et sted hvor vi kommer i kontakt med alle fire af naturens elementer: vand, jord, ild, og luft.

Det er vigtigt for os at børn og forældre oplever:

- Naturen som et lærings- og legerum, hvor alle sanser kan komme i spil og hvor de kan opstå ny viden.
- At udvikler respekt, forståelse for- og glæde ved at være i naturen
- Forskellige elementer af naturen
- Lære at begå sig respekt og ansvarsfuld overfor naturen
- Blive præsenteret for de forskellige lokalområder fx skoven, søen, osv.

Hvordan arbejder vi med dette:

- Vi er udenfor hver dag, så børnene i løbet af året får oplevet alt slags vejr.
- Vi laver bål og laver forskellige former for mad over bål.
- Når vi er på tur i lokalområdet eller i skoven undersøger vi dyr, dyrespor, planter og træer
- Personalet snakker dagligt med børnene omkring vejret og årstiden.
- Personalet arbejder med give børnene en begyndende matematisk forståelse ved at arbejde med mængder, størrelser, symboler, former mm
- Vi leger og eksperimenterer med vand i sandkasserne Gå på opdagelse i graveområderne og arbejde med jord, mudder, kryb og insekter
- Personalet er nysgerrige og engagerede omkring naturen sammen med børnene i hverdagen, og vi snakker om årets gang, og hvad den gør ved naturen.
- Personalet opfordrer børnene til at grave i jorden, kigge på insekter, hoppe i vandpytter, lege med vand, lege i sneen, lege med sand, klatre i træer, rulle i græsset på bakken, kigge på skyer, lege med mudder og udforske naturen.

5.6 Kultur, æstetik og fællesskab

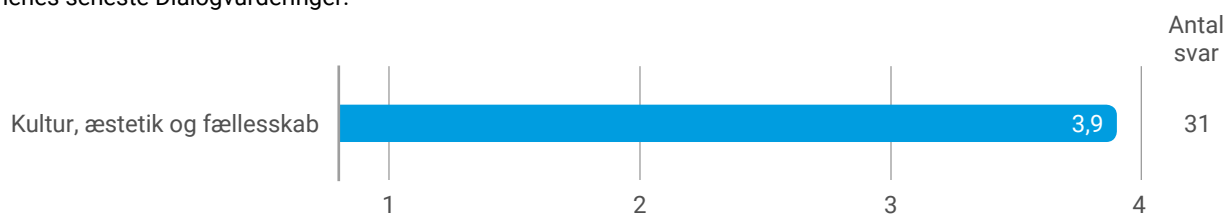
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder ud fra Holstebro kommunens Børne og unge politik med fokus på kunst og kultur, hvor kommunen ønsker at "Alle børn skal gøre sig erfaringer med kunst og kultur".

Det er vigtigt for os at børn og forældre oplever:

- At børnene er medskabende og medbestemmende
- At der er mulighed for at udtrykke sin fantasi og kreativitet
- At blive kulturelt dannet og præsenteret for kunst og kultur i lokalområdet
- At være medskaber af kunst og kultur
- Forskellige kulturelle traditioner
- Fælles kulturelle oplevelser for hele institutionen
- At der er en god kultur, hvor alle er betydningsfulde og kan bidrage aktivt til fællesskabet.

Hvordan arbejder vi med dette:

- Vi fejrer højtider såsom jul, påske, fastelavn, halloween og fødselsdage.
- Vi opfordrer og motiverer børnene til at bruge deres fantasi når der laves kreative æstetiske projekter, og at der er saks, farver, lim, papir og andre remedier til rådighed.
- Vi gør børnene opmærksom på, at der findes en verden udenfor deres børnehave og skaber et trygt nærmiljø for dem.

- Vi præsenterer børnene for noget af til lokalområdet og byens kulturelle liv som fx museer og bibliotek.
- Vi maler, tegner, laver ler, klipper og klister og andre kreative aktiviteter.
- Vi har fokus på forskellige kulturelle traditioner og inddrager børnene i processen gennem dialoger og forskellige aktiviteter som ofte ender ud i et æstetisk produkt.

6 UDVIKLINGSPLANER

Titel	Kvalitetssamtale 2021
Sammenhæng	
Mål	
Tegn	
Tiltag	
Evalueringsform	
Evaluering	
Hvem gør hvad	

Titel	Kvalitetssamtale 2023
Sammenhæng	
Mål	
Tegn	
Tiltag	
Evalueringsform	
Evaluering	
Hvem gør hvad	